

I øvrigt skal jeg kun gøre en enkelt Bemærkning til en enkelt Paragraf i Anledning af nogle Udtalelser, der i Gaar kom fra det ærede Medlem for Vestervig (N. Andersen). Angaaende § 15, hvor der er Tale om Skat af Foreninger og kooperative Selskaber, udtalte det ærede Medlem, at det var dog vist at aabne Døren paa alt for vid Gab, naar ikke saadanne Foreninger skulde beskattes. Maaske kunde der i adskillige Tilfælde være Anledning til at beskatte saadanne Foreninger, men vi maa paa den anden Side være varsomme med, at vi ikke komme til at ramme Foreninger, som det ikke er Meningen at ramme, nemlig Andelsslagterierne omkring i Købstæderne. Det vilde være urimeligt at beskatte disse, selv om de ved enkelte Lejligheder opkøbe Produkter eller Raamaterialier uden for Medlemmernes Kreds. Jeg tillader mig navnlig derfor at henstille til Udvalget, hvis det gør nogen Forandring i saa Henseende i denne Paragraf, at saa særlig Andelsslagterierne i Købstæderne blive undtagne fra en saadan Bestemmelse, hvorefter de kunde beskattes, da det jo dog i Hovedsagen er Andelshavernes Produkter, som der blive forarbejdede. En anden Sag er det med Andelsslagterier, der *købe* alle deres Produkter.

Jeg skal henvende nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg). Det glæder mig, at han er paa det rene med, at Stemningen er bleven mere og mere agrarisk i de senere Aar. Saa vidt jeg kunde skønne, var han lige ved at gøre den fungerende Indenrigsminister Rangen stridig som den bedste Agrar. Det synes altsaa, som det ærede Medlem alligevel har ikke saa lidt tilovers for Agrarerne og deres Fordringer. Derfor forstaar jeg ikke, at han stadig bliver ved at køre paa, at de store Hartkornsbesiddere faa den store Fordel af denne Lov, hvorimod de smaa, navnlig Landarbejderne, slet ingen faa. Det undrer mig meget, fordi det ærede Medlem af den højtærede Finansminister havde faaet det Svar, at man, saa snart disse Love vare gennemførte, kunde vente at faa Toldloven til Behandling, og saa maatte det da være det ærede Medlem meget magtpaaliggende at faa disse Love gennemførte saa hurtig som muligt, selv om de, som han selv indrømmede, ere blevne mere og mere agrariske. Dette maa jo forstaas i den allerbedste Betydning, nemlig saaledes, at de ere blevne mere og mere retfærdige, idet de

Fordringer, der stilles fra Agrarerne Side, som bekendt gaa ud fra et meget retfærdigt Princip, hvorpaa jeg ikke yderligere skal komme ind. Jeg vil dog sige til det ærede Medlem, naar han fremdeles argumenterer ud fra den Forudsætning, at de største Hartkornsbesiddere faa den største Fordel, og at det derfor ikke er retfærdigt at vedtage dette Lovforslag, at det samme vil blive Tilfældet, naar han kommer i Lag med Toldloven, den, som han holder saa stærkt paa, vil blive til stor Gavn for Landarbejderne. Jeg vil ogsaa være med til, at den bliver gennemført saa hurtig som muligt og kommer til at gavne denne Samfundsklasse, men ogsaa ved Toldloven faa de store den største Fordel. Tror det ærede Medlem, at den Landarbejder, der køber 10 Td. Kul om Aaret, faar lige saa stor Fordel ved Toldlettelsen som den store Herremand, der bruger mange Td. om Aaret, saa tager han fejl. Forholdet bliver ganske det samme. Det samme bliver ogsaa Tilfældet, dersom vi tage Finanstolden bort fra Kaffen. Den fattige Enke, der køber en halv Fjerding Kaffe ad Gangen, faar ingen Fordel — den gaar til Mellemandlerne —, hvorimod den store Forbruger faar den største Fordel. Det, som det ærede Medlem saa stærkt argumenterer imod her, vil altsaa akkurat lige saa stærkt gøre sig gældende ved Toldlovens Gennemførelse.

Jeg vil gerne være med til at rydde alle de Stene af Vejen, som kunde hindre disse Loves Gennemførelse. At der nu i disse Dage er talt saa forfærdelig meget om Kjøbenhavns Kommune, særlig af de kjøbenhavnske Repræsentanter, er underligt nok, da det gælder Spørgsmaalet, om de kunne komme til at betale flere Penge i Kommuneskat. Dette kan ikke andet end undre os Landborepræsentanter. Vi ville gerne ned i Skat, men de ville op. Men selvfølgelig mene de, at de ikke kunne nøjes med de 3 pCt., de have nu, eller med de 2 pCt., som foreslaas i Loven. Jeg vil gerne være med til for mit Vedkommende, om ikke ved denne Lejlighed — den højtærede fungerende Indenrigsminister udtalte, at det hørte ikke hjemme her, og det tror jeg heller ikke, det gør — saa ved en anden, at tage det Spørgsmaal op — hvis det skulde lægge Sten i Vejen for Skattelovens Gennemførelse — at give Kjøbenhavns Kommune Lov til at opkræve flere Penge, end de nu have Lov til; thi det maa dog nærmest blive deres egen Sag. Dermed behøvede man ikke at gaa helt bort fra Begrænsningen; men kunde